

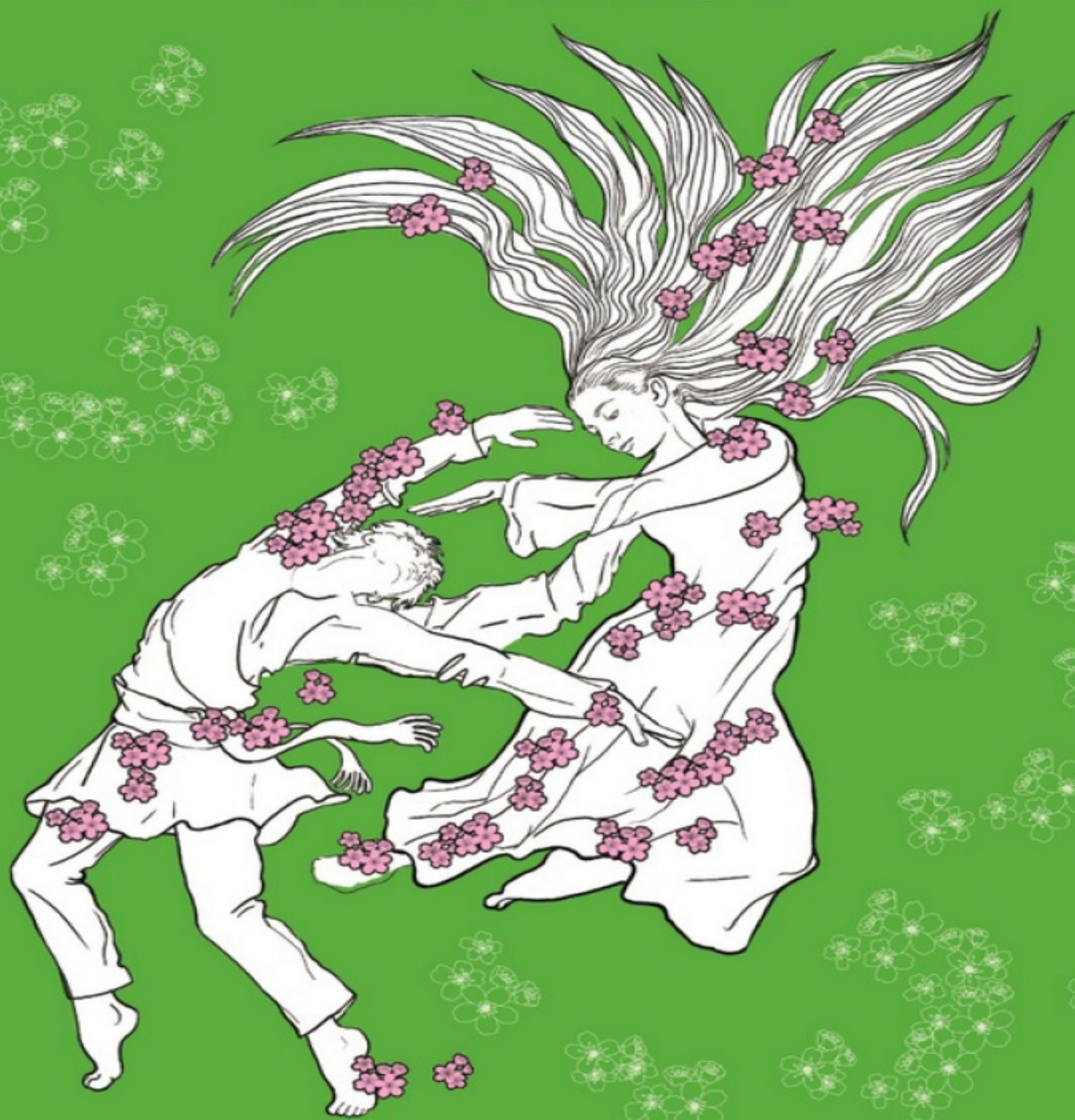
Лісова пісня. Драма-феєрія в 3-х діях

КУПИТИ

Прекрасний предковичний ліс на Волині приховує безліч таємниць і загадок. Тут замешкують дивовижні міфічні істоти, які плекають свій багатогранний, красивий, сповнений пристрастей і карколомних подій світ. Він прихований від людей, за винятком тих, хто володіє магією справжнього мистецтва. Мавка закохалась у Митця, бо спів його сопілки долинув у її зачарований світ. І все навколо змінилося... Драма-феєрія Лесі Українки - красива історія з глибинним сенсом, що вражає, закохує і спонукає задуматися про на правду вартісні речі.

ЛІСОВА ПІСНЯ

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА

ЛІСОВА ПІСНЯ

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА

Леся Українка

ЛІСОВА ПІСНЯ

ДРАМА-ФЕЄРІЯ В 3-^х ДІЯХ

Упорядник Оксана Кобелецька

Київ
BOOKCHEF

СПИС ДІЯЧІВ «ЛІСОВОЇ ПІСНІ»

ПРОЛОГ

«Той, що греблі рве».

Потерчата (двоє).

Русалка.

Водяник.

ДІЯ I

Дядько Лев.

Лукаш.

Русалка.

Лісовик.

Мавка.

Перелесник.

Пропасниця (без мови).

Потерчата.

Куць¹.

ДІЯ II

Мати Лукашева.

Лукаш.

Дядько Лев.

Мавка.

Русалка Польова.

Килина.

Русалка.

«Той, що в скалі сидить».

Перелесник.

ДІЯ III

Мавка.

Лісовик.

Куць.

Злидні (без мови).

Мати Лукашева.

Килина.

Хлопчик.

Лукаш.

Діти Килинині.

Доля.

Перелесник.

¹ Куць — західноукраїнська версія чорта або біса, він живе поряд із нами та повсякчас намагається зробити наше життя максимально неприємним. — Тут і далі — прим. упоряд.

ПРОЛОГ

Старезний, густий, предковичний ліс на Волині. Посеред лісу простора галява з плакучою березою і з великим прастарим дубом. Галява скраю переходить в куп'я та очерети, а в одному місці в яро-зелену драговину — то береги лісового озера, що утворилося з лісового струмка. Струмок той вибігає з гущавини лісу, впадає в озеро, потім, по другім боці озера, знов витікає і губиться в хащах. Саме озеро — тиховоде, вкрите ряскою та лататтям, але з чистим плесом посередині.

Містина вся дика, таємнича, але не понура, — повна ніжної, задумливої поліської краси.

Провесна. По узліссі і на галяві зеленіє перший ряст і цвітуть проліски та сон-трава. Деревя ще безлисті, але вкриті бростю, що от-от має розкритись. На озері туман то лежить пеленою, то хвилює од вітру, то розривається, одкриваючи блідо-блакитну воду.

В лісі щось загомоніло, струмок зашумував, забринів, і вкупі з його водами з лісу вибіг

«Той, що греблі рве» — молодий, дуже білявий, синьоокий, з буйними і разом плавкими рухами; одежа на йому міниться барвами, від каламутно-жовтої до ясно-блакитної, і поблискує гострими злотистими іскрами. Кинувшись з потоку в озеро, він починає кружляти по плесі, хвилюючи його сонну воду; туман розбігається, вода синішає.

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

З гір на долину
біжу, стрибаю, рину!
Місточки збиваю,
всі гребельки зриваю,
всі гатки, всі запруди,
що загатили люди, —
бо весняна вода,
як воля молода!

(Хвилює воду ще більше, поринає і виринає, мов шукаючи щось у воді.)

ПОТЕРЧАТА

(двоє маленьких, бліденьких діток у біленьких сорочечках виринають з-поміж латаття)

ПЕРШЕ

Чого ти тута блудиш?

ДРУГЕ

Чого зо сну нас будиш?

ПЕРШЕ

Нас матуся положила
і м'якенько постелила,
бо на ріння, на каміння
настелила баговиння¹,
і лататтям повкривала,
і тихенько заспівала:
«Люлі-люлі-люлята,
засніть, мої малята!»

ДРУГЕ

Чого ж ти тут шугаєш?

ПЕРШЕ

Кого ти тут шукаєш?

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

Тую Русалку,
що покохав я змалку,
бо водяній царівні
нема на світі рівні!
Збігав я гори,
долини, яри, ізвори², —
милішої коханки
нема від озерайки.
Зіб'ю всю вашу воду,
таки знайду ту вроду!
(Бурно мутить воду.)

ПОТЕРЧАТА

Ой леле! не нуртуй!
Хатинки не руйнуй!

Печера в нас маленька,
що збудувала ненька.
Убога наша хатка,
бо в нас немає татка...
(Чіпляються йому за руки, бажаючи.)

Ми спустимось на дно,
де темно, холодно,
на дні лежить рибалка
над ним сидить Русалка...

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

Нехай його покине!
Нехай до мене зрине!

Потерчата поринають в озеро.

Виплинь же, мила!!

*Русалка впливає і знадливо всміхається, радісно складаючи долоні. На ній два
вінки — один більший, зелений, другий маленький, як коронка, перловий, з-під нього
спадає серпанок.*

РУСАЛКА

Се ти, мій чарівниченьку?!

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

(грізно)

Що ти робила?

РУСАЛКА

(кидається немов до нього, але пропливає далі, минаючи його)

Я марила всю ніченьку
про тебе, мій паниченьку!
Ронила сльози дрібнії,
збирала в кінви³ срібнії,
без любої розмовоньки
сповнила вщерть коновоньки...

(Сплескує руками, розкриває обійми, знов кидається до нього і знов минає.)

Ось кинь на дно червінця,

поллються через вінця!

(Дзвінко сміється.)

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

(з'їдливо)

То се й у вас в болоті

кохаються у злоті?

Русалка наближається до нього, він круто відвертається від неї, виром закрутивши воду.

Найкраще для Русалки

сидіти край рибалки,

глядіти неборака

від сома та від рака,

щоб не відгризли чуба.

Ото розмова люба!

РУСАЛКА

(підпливає близьенько, хапає за руки, заглядає в вічі)

Вже й розгнівився?

(Лукаво.)

А я щось знаю, любчику,

хороший душогубчику!

(Тихо сміється, він бентежиться.)

Де ти барився?

Ти водяну царівну

змінював на мельниківну!

Зимові — довгі ночі,

а в дівки гарні очі, —

недарма паничі

їй носять дукачі!

(Свариться пальцем на нього і дрібно сміється.)

Добре я бачу

твою ледачу вдачу,

та я тобі пробачу,

бо я ж тебе люблю!

(З жартівливим пафосом.)

На цілу довгу мить тобі я буду вірна,

хвилину буду я ласкава і покірна,

а зраду потоплю!

Вода ж не держить сліду

від рана до обіду,

так, як твоя люба,

або моя журба!

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

(поривчасто простягає їй обидві руки)

Ну, мир миром!

поплинем понад виром!

РУСАЛКА

(береться з ним за руки і прудко кружляє)

На виру-вирочку,

на жовтому пісочку,

в перловому віночку

зав'юся у таночку!

Ух! Ух!

Ухкають, бризкають, плещуть. Вода б'ється в береги, аж осока шумить, і пташки зграями зриваються з очеретів.

ВОДЯНИК

(Виринає посеред озера. Він древній сивий дід, довге волосся і довга біла борода всуміш з баговинням звисають аж по пояс. Шати на ньому — барви мулу, на голові корона із скойок⁴.

Голос глухий, але дужий.)

Хто тут бентежить наші тихі води?

Русалка зі своєю парою спиняються і кидаються врозтіч.

Стидайся, дочко! Водяній царівні

танки заводити з чужинцем?! Сором!

РУСАЛКА

Він, батьку, не чужий. Ти не пізнав?

Се ж «Той, що греблі рве»!

ВОДЯНИК

Та знаю, знаю!

Нерідний він, хоч водяного роду.

Зрадлива і лукава в нього вдача.

Навесні він нуртує, грає, рве,

зриває з озера вінок розкішний,

що цілий рік викохують русалки,

лякає птицю мудру, сторожку,

вербі-вдовиці корінь підриває

і бідним сиротяткам-потерчатам

каганчики водою заливає,

псує мої рівненькі береги

і старощам моїм спокій руйнує.

А влітку де він? Де тоді гасає,

коли жадібне сонце воду п'є

із келиха мого, мов гриф неситий,

коли від спраги никне очерет,

зоставшись на березі сухому,

коли, вмираючи, лілеї клонять

до теплої води голівки в'ялі?

Де він тоді?

Під час сеї мови «Той, що греблі рве» нишком киває Русалці, ваблячи її втекти з ним
по лісовому струмку.

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

(з укритою насмішкою)

Тоді я в морі, діду.

Мене на поміч кличе Океан,

щоб не спило і в нього чашу сонце.

Як цар морський покличе — треба слухать.

На те є служба, — сам здоровий знаєш.

ВОДЯНИК

Еге ж, тоді ти в морі... А мені,
якби не помагав мій друг одвічний,
мій щирий приятель осінній дощик,
прийшлося би згинуть з парою!

«Той, що греблі рве» незаметно ховається в воду.

РУСАЛКА

Татусю!
не може пара згинутися, бо з пари
знов зробиться вода.

ВОДЯНИК

Яка ти мудра!
Іди на дно! Доволі тут базікати!

РУСАЛКА

Та зараз, тату! Вже ж його немає.

Я розчешу поплутаний сікняг⁵.

(Виймає з-за пояса гребінку з мушлі, чеше прибережне зілля.)

ВОДЯНИК

Ну, розчеши, я сам люблю порядок.
Чеши, чеши, я тут підожду,
поки скінчиш роботу. Та поправ
латаття, щоб рівненько розстелялось,
та килим з ряски позшивай гарненько,
що той порвав пройдисвіт.

РУСАЛКА

Добре, тату.

Водяник вигідно вкладається в очереті, очима слідкуючи роботу Русалчину; очі йому
поволі заплющуються.

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

(вирнувши, стиха до Русалки)

Сховайся за вербою!

Русалка ховається, оглядаючись на Водяника.

Поплинемо з тобою

ген на розтоки⁶,
під бистрії лотоки⁷,
зірвемо греблю рівну,
утопим мельниківну!

(Хапає Русалку за руку і швидко мчить з нею через озеро. Недалеко від другого берега Русалка спиняється і скрикує).

РУСАЛКА

Ой, зачепилася за дуб торішній!

Водяник прокидається, кидається навперейми і перехоплює Русалку.

ВОДЯНИК

То се ти так?!. Ти, клятий баламуте,
ще знатимеш, як зводити русалок!
Поскаржуся я матері твоїй,
Метелиці Гірській, то начувайся!

«ТОЙ, ЩО ГРЕБЛІ РВЕ»

(з реготом)

Поки що буде, я ще нагуляюсь!
Прощай, Русалонько, сповняй коновки!
(Кидається в лісовий струмок і зникає.)

ВОДЯНИК

(до Русалки)

Іди на дно! Не смій мені зринати
три ночі місячні поверх води!

РУСАЛКА

(пручаючись)

З якого часу тут русалки стали
невільницями в озері? Я — вільна!
Я вільна, як вода!

ВОДЯНИК

В моїй обладі⁸
вода повинна знати береги.
Іди на дно!

РУСАЛКА

Не хочу!

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ